

פרק יד / ברוריה בן-דוד (וייס)

בפרק יג מסופר שיהושע נצטווה לחלק את הארץ בין תשעה השבטים ומחצית שבט מנשה. בפרק יד מדובר בקיום המצווה. "כאשר צוה ה' את משה כן עשו בני ישראל ויחלקו את הארץ" (יד ה).

פרק יד הוא מעין פתיחה לפרשת חלוקתה של ארץ ישראל המערבית לשבטים בגורל. גם בפרק זה כמו בפרק הקודם נאמר שלא נתנו חלק ונחלה ללוויים (יג יד, לג). בסוף הפרק נכלל עניין נתינת הנחלה המיוחדת בסביבת חברון לכלב בן יפונה.

מאיזה שבט היה כלב בן יפונה?

משבט יהודה.

שבט יהודה היה הראשון לנוחלי כנען. הוא היה גם הראשון לדגלים (במד' ב -ג), "ראשנה יסעו" (ב ט), ראשון לחנוכת המזבח (במד' ז, יב), וידיו רב לו (דב' לג ז). ובברכת יעקב: "יהודה אתה יודוך אחיך, ידך בערף איביך, ישתחוו לך בני אביך" (בר' מט ח).

התורה קבעה את נשיאו כלב בן יפונה. ראשון ברשימת הנשיאים המנחילים את הארץ עם יהושע ואלעזר (במד' לד יט). הוא היה גם ראשון לכובשיה ויורשיה "יהודה יעלה" (שופ' א א-כ).

מה ידוע לנו על כלב בן יפונה?

כלב ויהושע לא היו בין מוציאי "דיבת הארץ" בניגוד לחבריהם המרגלים. הם עמדו לימין משה בניסיון לחזק את העם בנאמנות ליעוד העלייה לארץ וכיבושה. לכן כלב ויהושע זכו להיות בין כובשי הארץ ולא מתו עם דור המדבר.

מה הבטיח משה לכלב בקדש ברנע?

"ועבדי כלב, עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחרי, והביאתיו אל הארץ אשר בא שמה, וזרעו יורשנה" (במד' יד כד). רש"י מפרש: "אשר אתה בא שמה" - חברון תינתן לו. יורשנה- יורישו את הענקים ואת העם אשר בה.

מאין שהכוונה לחברון?

"ויעלו בנגב ויבא עד חברון" (במד' יג כב) - הכוונה כשעלו לנגב תר מישוהו מן המרגלים את הנגב והגיע עד חברון. לפי פירוש רש"י כלב הוא שהלך עד חברון.

לאיזה מעשה מתכוון הכתוב בספר במדבר פרק יד פסוק כד?

מעשה המרגלים, כלב היה הראשון אשר התנגד לדברי המרגלים שהוציאו דיבת הארץ רעה. "ויהס כלב את העם אל משה ויאמר: עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה" (במד' יג ל).

מה ביקש כלב מיהושע?

שייתן לו את ההר אשר ענקים שם ככתוב: "ויבא עד חברון ושם אחימן, ששי ותלמי ילידי הענק" (במ' יג כב) וערים גדולות בצורות כהבטחת ה' ע"י משה. "ערים גדולות בצורות" - הרבה ערים היו באותו הר וכל ההר נקרא על שם חברון.

"עודני היום חזק כאשר ביום שלח אותי משה. ככחי אז וככחי עתה למלחמה ולצאת ולבוא"
(פס' יא).

למה אמר כלב כל זאת ליהושע?

הוא רצה שיהושע ידע שלמרות שהוא זקן בן שמונים וחמש היה עודנו יכול לעמוד בראש הנלחמים.

כלב מציין "כחי עתה למלחמה לצאת ולבוא".

המושג לצאת ולבוא מוזכר בתורה:

"וידבר משה אל ה' לאמר: יפקד ה' אלקי הרוחות לכל בשר, איש על העדה, אשר יצא

לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם" (במד' כז טו-יז).

"ויאמר אליהם: בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, לא אוכל עוד לצאת ולבוא, וה' אמר אלי לא תעבר את הירדן הזה" (דב' לא ב).

מה היה שם חברון לפני?

"קריית ארבע".

"ותמת שרה בקרית-ארבע היא חברון" (בר' כג ב).

עבודה בכתב

(1) מדוע ניתנה חברון לכלב בן יפונה?

(2) כיצד מתוארת חברון בפרקנו?

(3) היכן בתורה מוזכרת קריית ארבע?

(4) **מי אני?**

א. הייתי בן ארבעים שנה כשמשה שלח אותי לרגל את הארץ.

ב. לא נגררתי אחרי דעתם של עשרת המרגלים.

ג. חברון הובטחה לי.

ד. למרות זקנתי אני מסוגל להילחם בענקים היושבים בחברון.

ה. שמי לפני קריית ארבע.